

Lerarentekort

Geen simpele tips, wel duurzaam beleid

Het lerarentekort is een drama voor onderwijs. Het is een reëel gevaar voor de onderwijskwaliteit en legt een niet te onderschatten druk op jou en je collega's. Zo'n probleem los je niet op van vandaag op morgen. Het vraagt een doortastend plan van aanpak dat nu start en over de regeerperioden heen loopt. Elke leerling heeft recht op goed opgeleide leraren. Dat moeten we blijven garanderen.

Zonder
professioneel
hoogstaand
personeel,
is er geen
basisonderwijs om
fier op te zijn.

Jullie hebben geen boodschap aan geroep in de pers. Actie is er nodig en liefst zo snel mogelijk. We moeten oplossingen zoeken voor de acute tekorten en ondertussen samen werken om grote investeringen en een langetermijnplan uit te tekenen. Het COV staat open voor alle maatregelen die het lerarentekort kunnen oplossen, maar ze moeten aan enkele belangrijke toetsstenen voldoen: zijn ze duurzaam en verbeteren ze de concrete werkomstandigheden van de leraar? Zullen ze er voor zorgen dat ook in de verdere toekomst het lerarenberoep kwaliteitsvol en aantrekkelijk zal blijven? Zijn ook de mogelijke negatieve gevolgen in kaart gebracht? Zijn ze doorgesproken met de sociale partners en hebben ze een breed draagvlak?

Drie sporen

We vragen al jaren dat de job van leraar aantrekkelijker wordt gemaakt via drie sporen die bijkomende investeringen vragen. Samen met alle sociale partners hebben we die uitgetekend in het toekomstplan voor het basisonderwijs dat we in februari 2019 voorlegden aan alle politieke partijen.

- Eén. Elke school moet voldoende omkadering, werkings- en investeringsmiddelen hebben om goed onderwijs te kunnen organiseren.
- Twee. Elke school moet lestijden, zorgpunten en uren kindverzorging krijgen om de basisopdracht – leren en onderwijzen – kwaliteitsvol te kunnen inrichten.

- Drie. Leren en onderwijzen kan maar optimaal verlopen als de school efficiënt en effectief georganiseerd is op vlak van leerling- en personeelsadministratie, pedagogische ondersteuning, boekhouding, onderhoud en infrastructuur, beleidsondersteuning, ...

Bijscholing, professionalisering en overleg

Zonder professioneel hoogstaand personeel, is er geen basisonderwijs om fier op te zijn. Het budget voor professionalisering moet omhoog, want met minder dan 70 euro per personeelslid kan je als school moeilijk een volwaardig professionaliseringsbeleid uitbouwen. Ook het interactieve leren in het schoolteam is van cruciaal belang om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en te stimuleren. Collegiaal overleg is een van de sleutels voor het verhogen van de onderwijskwaliteit. En zeker in onderwijs dat meer inclusief moet zijn, is overleg en wederzijdse ondersteuning onmisbaar. Het COV vroeg daarom al langer voor het personeel basisonderwijs de evolutie naar twee uren kindgerelateerd overleg en professionalisering. Alleen met voldoende bij- scholing en verdieping zijn en blijven de schoolteams de experts, de regisseurs van het leren. We zijn trots dat na druk van de vakbonden in onderwijscap XII, afgesloten in september 2021, voor het eerst erkend wordt dat ook professioneel overleg met collega's en externe contacten deel uit maken van de kerntaak van de leraar. Het

Ons onderwijs moet een gezamenlijk maatschappelijk project zijn,
ondersteund door volksgezondheid, integratie, welzijn.

aantal uren is nog beperkt en is eerder symbolisch te noemen. Wij blijven verder hameren op overlegtijd in de hoofdopdracht. Het maakt deel uit van de kerntaak.

Oplossingen voor de te zware maatschappelijke zorgnoden

Jij werkt met kinderen die zorgen en soms schrijnende verhalen meebrengen naar school. Die problemen komen onvermijdelijk mee de klas in. Je wil zo graag de kernopdracht van onderwijs realiseren. Dat wordt ook van jou verwacht. Maar de realiteit van al die zorgen, maakt dat vaak erg moeilijk. Het aanpakken van die zorg is cruciaal voor de goede werking van jouw school en voor de toekomst van de leerling. Dat kan jij en jouw school niet zonder hulp. De steun moet niet alleen van het beleidsdomein onderwijs komen. Ons onderwijs moet een gezamenlijk maatschappelijk project zijn, ondersteund door volksgezondheid, integratie, welzijn. En vooral: ons onderwijs moet een project zijn waarin alle ministers samen durven investeren.

Stop de negatieve beeldvorming over de kwaliteit van leraren

Jij wordt als leraar, in jouw lesgeven via allerlei kanalen impliciet en expliciet negatief aangesproken. Daarbovenop worden voortdurend nieuwe voorstellen en recepten op jou afgevuurd en krijg je de boodschap dat de werkhoud moet aangepast worden. Voor elk artikel in de krant,

voor elke oneliner of persiflage is de kans groter dat er telkens meer jongeren zijn die eerder niet dan wel kiezen voor onderwijs. Wij zien meer hoop in projecten en communicaties die het straffe, het kwetsbare mooie van het beroep van de leraar naar voren brengen en de professionaliteit laten zien waarmee jullie elke dag opnieuw aan het werk gaan.

Leraren hebben kracht nodig

De laatste weken hebben meerdere partijen gezegd: onderwijs zit in een crisis, het komt niet meer goed. Dat laatste is het ergste wat er kan zijn. We moeten van wanhoop duurzame hoop maken. Zet de professionaliteit van leraren centraal. Leraren hebben de kracht nodig.

Zet de
professionaliteit
van leraren
centraal.

TEKST

Lies Van Rompaey
Caroline Vanpoucke